

„КРАЈИНА ОСИГУРАЊЕ“ А.Д. БАЊА ЛУКА

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ ПО ГОДИШЊЕМ ОБРАЧУНУ ЗА
ПЕРИОД ЈАНУАР-ДЕЦЕМБАР 2020. године**

Бања Лука 26.02.2021.године

„КРАЈИНА ОСИГУРАЊА“ АД БАЊА ЛУКА

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

1. Опште

Назив:	„КРАЈИНА-ОСИГУРАЊЕ“ а.д. Бања Лука
Сједиште:	Бања Лука
Адреса:	Браће Пантића бр. 2.
Рјешење о упису у судски регистар:	071-0-Рег-08-000777. Основни суд у Бањалуци
Регистарски уложак:	1-3788-00 Основног суда Бања Лука
Тел./факс:	051 228 834/051 228 844
Е-маил:	kros@inecco.net
Веб сајт:	www.krajinaosiguranje.ba
Матични бр.:	01494678
Шифра дјелатности:	65.12. 66.21 i 66.29
ЈИБ:	4400957640004
ПИБ:	400957640004
Основна дјелатност:	остало осигурање
Директор:	Славко Топић
Број запослених на бази часова рада:	69 радника на 31.12.2020. године

„КРАЈИНА-ОСИГУРАЊЕ“ а.д. Бања Лука је основано као дионичарско друштво Одлуком број 02-521/92, коју је донио Збор радника Организације за осигурање „Сарајево-осигурање“ Сарајево, Филијала Бања Лука, дана 23.06.1992. године, а на основу Уредбе о организовању предузећа, коју је донијело Извршно вијеће Аутономне регије Крајина Бања Лука број 03-320/92 од 09.05.1992. године. Упис оснивања Дионичарског друштва у судски регистар извршен је код Основног суда удруженог рада у Бањој Луци 25.06.1992. године Рјешењем број У/И-2002/92, број регистарског улошка 1-3788-00.

Усклађивање организације и пререгистрација у складу са Законом о осигурању имовине и лица („Службени гласник Републике Српске“, број 14/00 и 20/00) и промјена оснивача извршено је 18.10.2002. године код Основног суда у Бањој Луци Рјешењем број У/И-1043/2002 под називом „КРАЈИНА-ОСИГУРАЊЕ“ акционарско друштво Бања Лука.

Усклађивање организације и општих аката са Законом о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске“, број 75/04) и усклађивање дјелатности са Законом о осигурању имовине и лица („Службени гласник Републике Српске“, број 17/05, 1/06, 64/06) и Одлуком оврстама осигурања („Службени гласник Републике Српске“, број 57/06) извршено је 15.04.2008. године код надлежног суда, регистарски уложак број 1-3788-00 под ознаком и бројем уписника суда 071-0-Рег-08-000777.

Усклађивање одредаба оснивачког акта друштва са одредбама Закона о привредним друштвима и усклађивање дјелатности са Законом о класификацији дјелатности извршено је 12.07.2011.године по Рјешењу о регистрацији Окружног привредног суда Бања Лука 057-0-Рег-10-000966. Промјена лица овлашћеног за заступање субјекта уписа извршена је 05.04.2019. године код надлежног суда у судском регистру, регистарски уложак број 1-3788-00 под ознаком и бројем уписника суда 057-0-Рег-19-000900. Промјена функције лица овлашћеног за заступање (директора) субјекта уписа извршена је 01.07.2019. године код надлежног суда у судском регистру, број акта: 02-1608-2/19. Промјена функције лица овлашћеног за заступање (директора) субјекта уписа извршена је 29.09.2020. године код надлежног суда у судском регистру, број акта: 02-2747-4/20.

2. Унутрашња организација

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука (број 02-1409-1-УО/19 од 07.06.2019. године, број 02-940-6/20 од 16.04.2020. године и број 02-2574-1/19 од 18.10.2019. године) дефинисана је унутрашња организација и систематизација радних мјеста Друштва. Све пословне активности друштва обављају се у оквиру сљедећих организационих јединица: службе, одјељења, координатори продајне мреже и пословне јединице. Организациони дијелови Друштва су:

1. Сједиште Друштва
2. Пословне јединице: Приједор, Мркоњић Град, Градишка, Теслић, Источно Сарајево, Требиње, Бијељина, Лакташи, Дервента, Модрича, Билећа, Невесиње, Шипово, Фоча, Кнежево, Котор Варош, Челинац.

3. Разврставање правног лица

Друштво је у складу с одредбама члана 5. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српскеразврстано у категорију великих правних лица.

4. Органи Друштва

1. Скупштина акционара
2. Управни одбор
3. Извршни одбор
4. Директор и
5. Одбор за ревизију

Управни одбор

Одлуком Скупштине акционара (број 02-670/17 од 21.04.2017. године, број 02-2807/17 од 05.12.2017. године, број 02-2210-23/18 од 27.07.2018. године и број 02-2367-4/19 од 27.09.2019. године), именован је Управни одбор у саставу:

1. Мирко Бошњак, предсједник Управног одбора
2. Александар Љубоја, замјеник предсједника Управног одбора
3. Ненад Ђекић, члан
4. Радојица Ђукић, члан и
5. Слађана Рајковић Станић, члан.

Одлуком Скупштине акционара број 02-2806-1/17 од 05.12.2017. године разријешен је дужности члан Управног одбора Дарко Милуновић. А Одлуком о именовану број 02-2807/17 члана Управног одбора именован је Радојица Ђукић од 05.12.2017.

Одлуком Скупштине акционара бр.02-2210-22/18 од 27.07.2018. године разријешен је дужности члан Управног одбора Наташа Атлагић, док је Одлуком овог органа Друштва, бр. 02-2210-23/18 од 27.07.2018. године именован члана Управног одбора Друштва Александар Љубоја.

07.12.2018. године предсједник Управног одбора Горан Гајић поднио је оставку на мјесто члана и предсједника Управног одбора Друштва, те је Скупштина акционара дана 27.09.2019. године разријешила именованог ове дужности и Одлуком бр.02-2367-4/19 за члана Управног одбора именовала госпођу Слађану Рајковић Станић.

Директор

Одлуком Управног одбора број САЦО/2017/23 од 28.03.2017. године именован је директор Елмедин Ђузел на основу Рјешења Агенције за осигурање РС број 4.05-515-2/17 од 24.03.2017. године. Одлуком Управног одбора број 02-921-УО/7 од 29.05.2017. године регулисан је радно-правни статус са новоименованим директором Друштва.

Елмедин Ђузел је разријешен дужности директора 27.12.2017. године када је Рјешењем Агенције за осигурање РС број 05-515-17/17 именована за в.д. директора Мира Теодоровић. Одлуком Управног одбора број 02-3063-УО/17 од 27.12.2017. године регулисан је радно-правни статус са новоименованом в.д. директора Друштва.

Одлуком Управног одбора Друштва бр.02-3604-2-УО/18 од 27.12.2018. године, в.д.директора мр Мири Теодоровић продужен је мандат до 31.03.2019. године (3 мјесеца). Од 01.04.-30.06. Горан Бобар именован за в.д. директора, а од 01.07.2019. године именован је директором Друштва, број акта: 02-1608-2/19.

Одлуком Управног одбора бр. 02-2747-3/20 од 29.09.2020. године, Горан Бобар разријешен је дужности директора, док је Одлуком бр. 02-2747-4/20 од 29.09.2020. године за новог директора именован Славко Топић.

Извршни одбор

Скупштина акционара „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука је на својој редовној годишњој сједници одржаној дана 27.09.2019. године, а сходно законској одредби односно Измјенама и допунама закона о друштвима за осигурање (Службени гласник РС бр. 58/19), именовала нови орган Друштва, односно Извршни одбор.

Одлуком о измјенама и допунама Статута „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука (број 02-2367-2/19 од 27. септембра 2019. године), усвојеном од стране Скупштине акционара, утврђено је да Извршни одбор чине директор, и два извршна директора, и исти се уписују у судски регистар.

Управни одбор Друштва ће одредити чланове Извршног одбора, односно два извршна директора, по претходно добијеној сагласности Агенције за осигурање Републике Српске.

Одлуком о именовану директора „КРАЈИНА ОСИГУРАЊЕ“ а.д. Бања Лука, број акта: 02-1608-2/19, датум 01.07.2019. године, именован је Горан Бобар.

Одлуком о именовану в.д. извршног директора за послове преузимања осигурања „КРАЈИНА ОСИГУРАЊЕ“ а.д. Бања Лука, број акта: 02-3221/19, датум 30.12.2019. године, именован је Жарко Поповић.

Одлуком о именовану в.д. извршног директора за координацију рада служби „КРАЈИНА ОСИГУРАЊЕ“ а.д. Бања Лука, број акта: 02-3222/19, датум 30.12.2019. године, именована је Ивана Васић.

Одлуком Управног одбора, бр. 02-1920-5/20 од 14.07.2020. године Ивана Васић је разријешена дужности в.д. директора за координацију рада служби „КРАЈИНА ОСИГУРАЊЕ“ а.д. Бања Лука.

Одлуком о разрјешењу Горана Бобара као директора „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука, престала је његова функција и у Извршном одбору, као предсједника Извршног одбора.

Функцију предсједника Извршног одбора преузео је нови директор Славко Топић.

Одбор за ревизију

Одлуком Скупштине акционара „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука бр. 02-1784/17 од 16.08.2017. године, именован је Одбор за ревизију „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука у саставу од:

1. Милкица Јоргић Васић
2. Зоран Благојевић и
3. Гордан Пантић

Одлуком Скупштине акционара Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука бр. 02-2759/20 од 29.09.2020. године, Одбор за ревизију у горе наведеном саставу, разријешен је дужности.

Одлуком Скупштине акционара бр. 02-2760/20 од 29.09.2020. године, именован је Одбор за ревизију у саставу:

1. Борислав Ђогатовић
2. Свјетлана Будимир и
3. Радивоје Ковач.

Одлуком Скупштине акционара „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука бр. 02-3568/20 од 30.12.2020. године, Радивоје Ковач разријешен је дужности члана Одбора за ревизију.

II. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Рачуноводствене политике су специфични принципи, начела, конвенције, правила и праксе које је Друштво прихватило у припреми и приказивању финансијских извјештаја у складу са МРС/МСФИ. Усвојене рачуноводствене политике односе се на признавање, укидање, мјерење и процјењивање средстава, обавеза, прихода и расхода Друштва.

Уколико дође до промјене рачуноводствене политике, нова рачуноводствена политика се примјењује проспективно (унапријед) у складу са МРС 8 при чему се не врше никаква прилагођавања у вези са претходним периодима него се нова рачуноводствена политика примјењује на постојећа салда од датума промјене. Примјена усвојених политика је обавезна када је ефекат њихове примјене материјално значајан.

Правилник о измјенама и допунама правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, број 02-4466/13 од 17.12.2013. године односи на члан 42 – Некретнине, постројења и опрема члан 44 – Инвестиционе некретнине и члан 70 – Ревалоризационе резерве, те је ступио на снагу даном доношења и примјењује се од обрачуна који завршава 31.12.2013. године.

1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су средства која се могу идентификовати као немонетарна и без физичког обиљежја. Као нематеријална улагања признају се и подлијежу амортизацији нематеријална улагања која испуњавају услове прописане МРС 38-*Нематеријална улагања* и имају корисни вијек трајања дужи од годину дана. Уколико нематеријално улагање не испуњава наведене услове признаје се на терет расхода периода у којем је настало.

Почетно мјерење – нематеријално улагање се исказује по набавној вриједности.

Накнадно мјерење-након почетног признавања нематеријално улагање се исказује по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке (импаритетне) због обезврјеђења имовине.

Накнадни издатак који се односи на нематеријално улагање након његове набавке увећава вриједност нематеријалног улагања ако испуњава услове да се призна као стално средство тј. ако је вијек трајања дужи од годину дана. Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак периода у којем је настао.

За накнадни издатак који увећава вриједност нематеријалног улагања коригује се набавна вриједност.

Нематеријална улагања која су према МСФИ 5 –*Стална средства намијењена продаји и престанак пословања* класификована као средства намјењена продаји на дан биланса исказују се као обртна и процјењују по нижој вриједности између књиговодствене вриједности и фер вриједности умањене за трошкове продаје.

Амортизација представља алокацију износа за који се средство амортизује током процијењеног вијека употребе. Обрачун амортизације нематеријалних улагања врши се примјеном пропорционалне методе по стопама прописаним Правилником о номенклатури за амортизацију у року од 5 година осим улагања чије је вријеме утврђено уговором када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора. Обрачун амортизације врши се од почетка наредног мјесеца у односу на мјесец када је нематеријално улагање стављено у употребу. За нематеријална улагања са неограниченим вијеком трајања не обрачунава се амортизација.

Трошак амортизације се обрачунава за сваки период (најдуже шестомјесечно) дијелењем амортизационе основе са бројем рачуноводствених периода у процијењеном вијеку. Износ амортизације је у свакој години исти, акумулисана амортизација се повећава пропорционално, књиговодствени износ се смањује пропорционално све док не буде изједначен са резидуалном вриједношћу.

Преостала вриједност нематеријалних улагања сматра се једнаком нули, осим када: постоји уговорена обавеза трећег лица да откупи нематеријално средство на крају његовог преосталог вијека трајања или за то нематеријално средство, односно улагање постоји активно тржиште на којем се може одредити преостала вриједност и то тржиште ће постојати и на крају вијека тог нематеријалног средства, односно улагања.

2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства која Друштво држи за употребу при пружању услуга и за које очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода (МРС 16).

Почетно мјерење некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вриједности.

Елементи набавне цијене су:

- Фактурна вриједност укључујући увозне дажбине и неповратне порезе умањена за трговачке попусте и рабате и свиприпадајући директни трошкови довођења у стање функционалне приправности за намјеравану употребу.

Накнадно мјерење након почетног признавања врши се по набавној вриједности умањеној за исправке вриједности по основу кумулиране амортизације и обезврјеђења.

Након почетног признавања некретнине се вреднују методом ревалоризацијетак да књиговодствена вриједност на дан билансирања одговара фер вриједности некретнина на тај дан умањеној за акумулирани трошак амортизације и акумулирани трошак обезврјеђења (**Члан 1.** Правилника о измјенама и допунама правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 02-4466/13. од 17.12.2013. год.).

Накнадни издатак који се односи на некретнине, постројења и опрему након његове набавке увећава вриједност средства ако испуњава услове да се призна као стално средство тј. ако је вијек трајања дужи од годину дана, ако се продужава вијек средства, повећава капацитет, побољшава квалитет.

Накнадни издатак ако је настао претежно по основу рада, потрошног материјала и ситнијих резервних дијелова, тај издатак се исказује као текући трошак одржавања. Ако је вијек трајања уграђеног дијела, признатог као накнадни издатак различит од вијека трајања средства у који је уграђен онда се тај дио води као посебно средство и амортизује у току корисног вијека трајања. Одстрањени дио се расходује по процијењеној вриједности ако није могуће утврдити његову књиговодствену вриједност.

Амортизација некретнина, постројења и опреме врши се примјеном пропорционалног метода. Приликом обрачуна амортизације некретнина, постројења и опреме користи се сљедећи вијек трајања и стопе амортизације:

Редни број	Опис	Корисни вијек трајања	Стопа амортизације
1	Грађевински објекти-камен бетон	77	1.30
2	Грађевински објекти бетон	67	1.50
3	Грађевински објекти-монтажни	25	4.00
4	Путне стазе од бетона	20	5.00
5	Нематеријална улагања	5	20.00
6	Опрема-бифе	7	15.00
7	Опрема за обезбјеђење	5	20.00
8	Путничка аута	6.50	15.50
9	ПТТ-опрема	14	7.00
10	ТВ-апарати и радио апарати	5	20
11	Канцеларијски намјештај -дрво	8	12.50
12	Остала опрема за сервисирање и одржавање	9	11.00
13	Клима и вентилације	6	16.50
14	Остале рачун.машине	7	14.30
15	Рачунари	5	25.00
16	Остала канцеларијска опрема	9	11.00
17	Мјерни и контролни уређаји еле.и мех.	6	16.60
18	Мјерни и контролни уређајиостали.	8	12.50

Корисни вијек трајања и стопе амортизације се преиспитују на крају сваке године од стране пописних комисија.

Основицу за обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме чини набавна вриједност умањена за преосталу(резидуалну) вриједност. Резидуална вриједност се процјењује на дан набавке. Уколико није истакнутасматра се да је резидуална вриједност нула.

Амортизација средства започиње када је оно спремно за кориштење. Када се због истрошености или застарјелости средства не могу више користитиона се морају повући из употребе тако што ће се расходовати, продати или замијенити за нова. Када се средства повлаче из употребе прво се књиже трошкови амортизације за дио године до датума повлачења.Ако се средство користи дуже од процијењеног вијека употребе оно се не амортизује након тачке у којој се књиговодствени износ изједначава са резидуалном вриједношћу. Некретнине,постројења и опрема који су према МСФИ 5–Стална средства намјењена продаји и престанак пословањакласификовани као средства намјењена продаји на дан биланса исказују се као обртна средства и процјењују се по нижој вриједности између књиговодствене и фер вриједности умањене за трошкове продаје.

Набавна вриједност средства набављеног на кредит обухвата висину кредита као и еквиваленте готовинедок се камата и други издаци третирају трошковима периода.

3. Залихе

Залихе су средства која се држе у облику материјала или помоћних средстава ради пружања услуга. Мјере се по набавној вриједности. Признају се као расход када се ставе у употребу.

Износ исправке вриједности залиха до висине њихове нето продајне вриједности и сваког отписа залиха признаје се као расход у периоду у којем су исправка вриједности или отпис извршени. Износ било ког укидања исправке вриједности залиха које настаје због повећања нето продајне вриједности признаје се као смањење износа исправки вриједности залиха у периоду у којем је укидање извршено.

Отпис залиха инвентара чији је процијењени вијек употребе до годину дана врши се једнократним отписом приликом њиховог стављања у употребу.

Отпис инвентара чији је процијењени вијек употребе преко годину дана врши се методом калкулативног отписа.

4. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине (земљишта или зграде или дијелови зграда или и једно и друго) су оне некретнине које Друштво држи ради остварења зараде и од издавања некретнине или ради увећања вриједности капитала или и једно и друго.

Почетно мјерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по набавној вриједности. Након почетног признавања, накнадно мјерење инвестиционе некретнине врши се по моделу поштене (фер) вриједности примјеном основног поступка предвиђеног МРС 40 - *Инвестиционе некретнине*.

Примјена основног поступка подразумијева да се приликом вредновања инвестиционих некретнина не врши обрачун амортизације, ревалоризације или обезврјеђења у складу са МРС 36.

Вредновање по фер вриједности подразумијева да се на датум сваког наредног биланса може очекивати промјена вриједности инвестиционе некретнине при чему повећање те вриједности представља добитак и признаје се као приход у том обрачунском периоду, док њено смањење представља губитак и признаје се као расход у том обрачунском периоду.

Превођење у инвестициону некретнину или из ње врши се искључиво када дође до промјене у намјени те некретнине. При превођењу инвестиционе некретнине која је исказана по фер вриједности на некретнину коју користи власник или некретнину намјењену продаји набавну вриједност некретнине за потребе даљег вредновања у складу са МРС 16 или МРС 2 представља фер вриједност на дан промјене намјене.

(Члан 2. Правилника о измјенама и допунама правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 02-4466/13. од 17.12.2013. године).

5. Стална средства намијењена продаји и престанак пословања

Друштво признаје и исказује стално средство (или расположиву групу) као средство намијењено продаји у складу са МСФИ 5- *Стална средства намјењена продаји и престанак пословања* ако се његова књиговодствена вриједност може првенствено надокнадити кроз продајну трансакцију, а не кроз наставак кориштења и уз услове:

- да средство мора бити доступно за моменталну продају у свом тренутном стању.
- продаја средства мора бити вјероватна у року од 1 године од дана признавања као средства намијењеног продаји. Да би се испунио овај услов мора бити сачињен план продаје или да се донесе одлука о продаји средства и да се започне са тражењем купца (јавна продаја, непосредни преговори са потенцијалним купцима и сл.). Да би продаја била вјероватна мора да постоји тржиште за то средство, а понуђена цијена

мора бити разумно утврђена тако да омогућава продају средства у року од годину дана.

Средство које је отписано, амортизовано, односно оно чија је садашња вриједност (књиговодствена) безначајна не признаје се као средство намијењено продаји.

Стално средство признато као средство намијењено продаји исказује се по нижем износу од књиговодствене вриједности и фер вриједности умањене за трошкове продаје. Фер вриједност је тржишна вриједност на дан продаје.

Трошкови продаје су трошкови који се могу директно приписати продаји средства и који не обухватају финансијске трошкове и трошкове пореза на приход. Трошкови продаје одмјеравају се према садашњој вриједности а не према висини која се очекује у моменту будуће продаје.

Некретнине, постројења и опрема који су према МСФИ 5 – *Стална средства намијењена продаји и престанак пословања* класификовани као средства намијењена продаји на дан биланса исказују се као обртна средства.

6. Начин процјењивања пласмана, потраживања и хартија од вриједности

Финансијски пласмани и потраживања разврставају се у три категорије:

- дугорочни финансијски пласмани,
- краткорочни финансијски пласмани,
- краткорочна потраживања

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се учешћа у капиталу зависних правних лица, учешће у капиталу повезаних правних лица и учешће у капиталу других правних лица и дугорочне хартије од вриједности расположиве за продају. Такође у оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се дугорочни кредити зависним, повезаним и другим правним лицима, дугорочни кредити у земљи и иностранству, хартије од вриједности које се држе до доспијећа и остали дугорочни пласмани.

Наведени пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мјере по њиховој набавној вриједности која представља поштено вриједност надокнаде која је дата за њих. Трошкови трансакције се укључују у почетно мјерење свих финансијских средстава. За потребе накнадног вредновања финансијска средства након почетног вредновања класификују се у четири категорије:

- финансијска средства која се вреднују по фер вриједности, с тим да се промјене фер вриједности одмах признају као приход или расход (признају у билансу успјеха).
- финансијска средства (улагања) која се држе до доспијећа,
- зајмови (кредити) и потраживања,
- финансијска средства расположива за продају.

Послије почетног признавања Друштво мјери финансијска средства по њиховој поштеној вриједности. Признати добитак или губитак који произилази из промјене фер вриједности финансијског средства исказује се као добитак или губитак из финансијског средства које је расположиво за продају, који је:

- укључен у финансијски резултат у периоду у којем настаје или
- су промјене приказане као промјене резерви у оквиру капитала све док се финансијско средство не прода, наплати или на други начин отуђи.

Приликом сваког састављања биланса стања на дан 31.12. мора се утврдити да ли постоји губитак због смањења вриједности финансијских средстава, односно да ли постоје индиције да је неко средство обезврјеђено.

Износ обезврјеђености се признаје као смањење позитивне резерве у оквиру капитала или као расход ако те резерве нема. Поништавањем раније признатог износа обезврјеђења признаје се као повећање позитивне резерве у оквиру капитала.

Улагања у зависна друштва која се обухватају у консолидовним финансијским извјештајима, као и она која су искључена из консолидованих финансијских извјештаја исказују се по набавној вриједности.

Метод набавне вриједности је рачуноводствени метод по којем се улагање исказује по набавној вриједности, а у билансу успеха исказује се добитак од улагања само у оној мјери у којој инвеститор прими свој дио из расподјеле нераспоређене добити корисника улагања, које се врши након стицања. Инвеститор признаје приход само у оној мјери у којој прими свој дио из расподјеле нераспоређеног нето добитка корисника улагања до које дође након дана када га је инвеститор стекао. Дио из расподјеле који се прими у износу који је виши од таквог добитка сматра се повраћајем инвестиције и исказује се као смањење набавне вриједности инвестиције.

Учешће у капиталу придружених правних лица над чијим пословањем постоји значајан утицај (учешће у акцијама са правом гласа 20% до 50%) и други услови дефинисани МРС 28 рачуноводствено обухватање улагања у придружена друштва мјери се према методу набавне вриједности. Метод набавне вриједности је рачуноводствени метод по којем се улагање исказује по набавној вриједности, а у билансу успеха исказује се добитак од улагања само у оној мјери у којој инвеститор прими свој дио из расподјеле нераспоређене добити корисника улагања, које се врши након стицања.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вриједности и остале краткорочне пласмане са роком доспијећа, односно продаје до годину дана од дана чинидбе, односно од дана биланса.

Кредити се процјењују по номиналној вриједности. Кредити се директно отписују за износ документоване ненаплативости, а индиректно по одлуци Управног одбора Друштва у случају неизвршења наплате о року доспијећа.

Краткорочни финансијски пласмани који се држе ради трговања процјењују се по набавној вриједности или тржишној вриједности ако је нижа. Исказани износ средстава умањује се до његове процијењене вриједности која може да се надокнади било директно, било коришћењем рачуна исправке вриједности. Износ губитка укључује се у нето добитак или губитак периода.

Краткорочним потраживањем сматрају се потраживања која немају карактер пласмана, као што су потраживања по основу закључене премије, извршених услуга, потраживања из специфичних послова и друга краткорочна потраживања.

Потраживања се процјењују по номиналној вриједности умањеној индиректно за износе вјероватне ненаплативости потраживања, а директно ако је немогућност наплате потраживања извјесна и документована.

Директан отпис ненаплаћених потраживања подразумијева да се врши коначан појединачан отпис вриједности потраживања на основу вјеродостојног документа (изгубљен судски спор, ликвидација дужника, корекције по записнику о усклађивању потраживања која су у корист дужника и сл.) на терет расхода.

Индиректно умањење вриједности ненаплаћених потраживања подразумијева исправку потраживања на терет расхода онда када је немогуће предвидјети која конкретна потраживања неће бити наплаћена у тренутку биланса.

Процјену ненаплативости потраживања врши руководилац рачуноводства на основу објективних информација произашлих из анализе засноване на искуству из претходних обрачунских периода и важећих подзаконских аката везаних за процјену билансних позиција.

Индиректно умањење потраживања вршит ће се методом процјењивања крајњег салда рачуна исправке вриједности потраживања који индиректно коригује рачун потраживања на процијењену фер вриједност.

Процијењени салдо рачуна исправке вриједности потраживања израчунават ће се по методи застарјелости потраживања. Потраживања ће се класификовати у следеће групе са процентом отписа:

Категорија потраживања	Старост потраживања у данима	% отписа
Прва категорија	до 90	5.00
Друга категорија	91-150	25.00
Трећа категорија	181-270	50.00
Четврта категорија	преко 270	100.00

7. Накнадно установљене грешке

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година по МРС –8.

Накнадно установљене грешке које нису материјално значајне исправљају се на терет расхода односно у корист прихода периода у којем су идентификовани.

8. Готовина и готовински еквиваленти

Готовину представља новац на рачунима и благајни.

Хартије од вриједности које су непосредно уновчљиве и племенити метали сматрају се готовинским еквивалентима.

Хартије од вриједности процјењују се по набавној вриједности, а племенити метали процјењују се по вриједности изведеној из цијене племенитих метала на свјетском тржишту.

Хартије од вриједности, депозити по виђењу и готовина у страниј валути процјењују се по средњем курсу стране валуте на дан биланса. Обрачунате курсне разлике по овом основу књиже се на терет финансијских прихода или финансијских расхода.

9. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења обухватају унапријед плаћене, односно фактурисане трошкове и приходе текућег периода који нису могли бити фактурисани, а за које су настали трошкови у текућем периоду, што је у складу са начелом узрочности прихода и расхода.

У активним временским разграничењима обухватају се и камате обрачунате за текући обрачунски период, а које доспијевају за плаћање у будућем периоду.

10. Капитал

Капитал обухвата: основни капитал, емисиону премију, резервни капитал (законске и статутарне резерве), ревалоризационе резерве и нераспоређени добитак текуће и претходних година.

Губитак из ранијих година и текуће године је исправка вриједности капитала.

Капитал и губитак процјењују се у висини номиналне књиговодствене вриједности.

Ревалоризационе резерве и нереализовани добици и губици по основу финансијских средстава расположивих за продају исказују се ефекти промјене фер вриједности некретнина, постројења, опреме нематеријалних улагања, учешћа у капиталу у страниј валути, хартија од вриједности и других финансијских инструмената у складу са МРС 16, МРС 21, МРС 38, МРС 39 и другим релевантним МРС и МСФИ.

Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације сталних материјалних и нематеријалних средстава исказују се позитивни ефекти промјене фер вриједности нематеријалних улагања,

некретнина, постројења, опреме и инвестиционих некретнина које се амортизују. Друштво је дужно да обезбједи аналитику ревалоризационих резерви по конкретним средствима за коју су резерве формиране.

На терет позитивних ревалоризационих ефеката из става 2. овог члана књиже се:

- a) Негативни ефекти тј. ефекти смањења фер вриједности до висине раније остварених позитивних ефеката.
- b) Губитак остварен при продаји или расходовању средства до висине раније оствареног позитивног ефекта.
- c) Пренос раније остварених позитивних ефеката у корист рачуна 340 –Нераспоређени добитак ранијих година уколико се поништавање позитивних ефеката ревалоризације за конкретно средство врши у моменту када је средство од кога потиче позитиван ефекат продато или расходовано и
- d) Пренос раније остварених позитивних ефеката у корист рачуна 341 –Нераспоређени добитак текуће године уколико се поништавање позитивних ефеката ревалоризације за конкретно средство врши континуирано из годину у годину.

(Члан 3. Правилника о измјенама и допунама правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 02-4466/13. од 17.12.2013. године).

11. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања се признају када:

- a. друштво има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја.
- b. је вјероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза и
- v. износ обавезе може поуздано да се процијени.

Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје.

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, резервисања за трошкове обнављања природних ресурса, резервисања за задржане кауције и депозите, резервисања за трошкове реструктурирања, резервисања за накнаде и бенефиције запослених, остала резервисања за вјероватне трошкове.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Дугорочна резервисања Друштво процјењује на бази стварно очекиваних трошкова, а укида их у моменту настанка трошкова који терете резервисања. Неискориштена дугорочна резервисања за покриће трошкова укидају се у корист осталих прихода.

Резервисање се испитује на дан 31.12. и коригије тако да одражава најбољу садашњу процјену. Ако више није вјероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавезе резервисање се укида.

12. Обавезе

Под обавезом се подразумејева садашња обавеза друштва која проистиче из прошлих догађајачије ће измирење резултирати одливом ресурса који стварају економске користи.

Све обавезе Друштва обухватају: дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вриједности и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (обавезе према повезаним правним лицима, краткорочни кредити и остале краткорочне финансијске обавезе) и краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања).

Подјела обавеза на дугорочне и краткорочне извршена је у зависности да ли обавеза доспијева за плаћање до једне године или преко једне године од дана чинидбе (настанка), односно од годишњег обрачуна.

Обавезе се процјењују у висини номиналне вриједности проистекле из одговарајуће пословне или финансијске трансакције, односно у висини очекиване исплате по том основу, ако је она виша. Застарјеле обавезе се укидају (отписују) у корист прихода од смањења обавеза.

Повећање обавезе може настати по основу камата ако је уговором предвиђено да се камате приписују обавези. У том случају камата дијели судбину обавезе по којој је обрачуната у погледу рока доспијећа и начина наплате.

Обавезе које се исказују у страниј валути процјењују се по средњем курсу стране валуте који важи на дан биланса.

На крају обрачунског периода приликом састављања годишњег обрачуна треба утврдити износ доспјелих, а неплаћених дугорочних обавеза и прекњижити их са рачуна дугорочних обавеза на рачун краткорочних обавеза.

13. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења обухватају унапријед плаћене или обрачунате приходе који се односе на будући период (преносне премије и сл.), краткорочна резервисања (резервисане штете), обрачунате трошкове који нису фактурисани и остала разграничења за која се укаже потреба.

Смисао пасивних временских разграничења је у томе:

- да се у трошкове периода укључе стварно настали трошкови периода за који није примљена књиговоствена исправа или за који није доспјела обавеза плаћања.
- да се унапријед обрачунати или наплаћени приходи који се односе на наредни период не исказу као приходи текућег периода већ да се преко пасивних временских разграничења пренесу у наредни период.

14. Техничке резерве

Техничке резерве се утврђују за покриће обавеза из уговора о осигурању. Општа правила о начину утврђивања техничких резерви користе принцип по којем износ резерве мора бити довољан да омогући да се испуне обавезе у оној мјери у којој је то могуће предвидјети када су у питању уговори о осигурању у складу са МСФИ 4 и националним законодавством.

Резерве за преносне премије се израчунавају за све врсте осигурања примјеном методе „про рата темпорис“ на основу премије фактурисане у посматраном периоду. Обрачун преносне премије врши се у складу са Правилником о техничким резервама.

Преносна премија формира се и обрачунава за оне врсте осигурања код којих осигуравајуће покриће траје и после истека обрачунског периода и представља дио премије који се користи за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном обрачунском периоду.

Преносна премија обрачунава се на дан биланса стања. Обрачун преносне премије врши се појединачно за сваки уговор, а основицу за обрачун представља укупна премија осигурања утврђена уговором о осигурању. Преносна премија у самопридржају рачуна се као збир преносне премије осигурања сопственог портфеља и преносне премије примљених саосигурања умањен за преносну премију пренијету у саосигурање и реосигурање.

Резервисане штете представљају укупан износ обавезе које су према разборитој процјени направљеној на основу објективних фактора потребних да се изврши плаћање штета остварених на дан биланса стања као и припадајући трошкови ликвидације.

Резервисане штете процијењују се на основу Правилника о техничким резервама узимајући у обзир све будуће трошкове који се могу предвидјети на основу искуствених и очекиваних података.

Резервисане штете састоје се од резерви за настале пријављене а неријешене штете и резерви за настале непријављене штете.

Резерве за настале пријављене а неријешене штете до краја текућег обрачунског периода обрачунава се на основу појединачне процјене сваке штете.

Резерве за настале пријављене а неријешене штете које се исплаћују или ће се исплаћивати у облику ренте обрачунавају се у капитализованом износу уз кориштење дисконтне стопе од 5% и демографских таблица.

Резервација штета се врши у бруто износу узимајући у обзир индиректне трошкове. Резервисане штете које се приказују у билансу стања резултат су сложене вишефазне стручне процјене која почиње са пријавом штете која се коначно комисијски процјењује на основу обавеза из уговора о осигурању, налаза и мишљења вјештака, процјенитеља, актуара и других стручњака у складу са осигуравајућом и судском праксом са циљем утврђивања коначног износа обавезе.

Резервисање средстава за настале а непријављене штете ради се методом Групне актуарске статистичке процјене, а када буде активирана софтверска подршка радиће се метода уланчаних љествица (Chain Ladder методом). Ова метода се користи за обрачун резервације средстава за настале непријављене штете на крају пословне године док на крају обрачунског периода краћег од годину дана овај износ не може бити мањи од износа резерви за настале непријављене штете који је утврђен на крају претходне године.

Укупан износ резервисаних штета по врстама осигурања добије се множењем збира износа насталих пријављених а неријешених штета и насталих непријављених штета са коефицијентом трошкова. Коефицијент трошкова по врстама осигурања утврђује се на основу књиговодствених података о трошковима за период претходне календарске године. Минималан износ индиректних трошкова обраде штета у резерви је 0.5% од збира резерви за настале пријављене, настале непријављене штете и директних трошкова обраде штета у резерви за штете.

Резервисане штете у самопридржају израчунавају се као збир резервисаних штета сопственог портфела осигурања и резерви штета примљених у саосигурање умањен за збир резервисаних штета пренијетих у саосигурање и реосигурање.

Резерве за колебање штета (изравнање ризика) формирају се за све врсте неживотних осигурања и представљају дугорочна резервисања. Ове резерве се не формирају за штете које су већ настале већ се њима нивелишу будућа одступања од просјечних резултата. С обзиром да резерве не представљају јасну обавезу из уговора о осигурању нису предвиђене по МСФИ 4 – *Уговори о осигурању*.

Резервисања за колебање штета процјењују се на основу Правилника о техничким резервама. Резерве се образују на основу стандардног одступања квоте штета обрачунског периода од просјечне квоте штета у обрачунском периоду. Основица за обрачун резерви за колебање штета је мјеродавна премија у обрачунском периоду на основу које се рачуна горња граница за резерве за колебање штета.

15. Приходи

Приход је дефинисан као бруто прилив економских користи у току периода које произилазе из редовних активности предузећа које доводе до повећања власничког капитала осим оних повећања која се односе на допринос учесника у власничком капиталу.

Приход се мјери по фер вриједности примљене накнаде или потраживања. Најчешће је накнада у облику готовине или готовинских еквивалената, а износ прихода једнак је износу готовине или готовинских еквивалената који су примљени или се реално очекује да ће бити примљени (извјесна потраживања).

Приходи обухватају редовне приходе и добитке.

Редовни приходи пружањем услуга из регистроване дјелатности су услуге неживотних осигурања и то:

- Осигурања незгоде
- Здравствено осигурање

- Осигурање возила која се крећу по копну, осим шинских возила
- Осигурање возила које се крећу по шинама
- Осигурање ваздухоплова
- Осигурање пловила
- Осигурање робе у превозу
- Осигурање имовине од пожара и природних сила
- Осигурање осталих штета на имовини
- Осигурање од одговорности за моторна возила
- Осигурање од грађанске одговорности за ваздухоплове
- Осигурање од опште одговорности за бродове
- Осигурање од опште грађанске одговорности
- Осигурање кредита
- Осигурање гаранција
- Осигурање од различитих финансијских губитака
- Осигурање трошкова правне заштите
- Осигурање помоћи.

Послови осигурања су закључивање и извршавање уговора о осигурању имовине и лица као и послови у спровођењу мјера за спречавање и смањење ризика који угрожавају осигурање имовине и лица, те други послови осигурања.

Други послови осигурања су посредовање у уговарању осигурања, заступање у осигурању, снимање ризика, снимање и процјена штета, продаја оштећених ствари, пружање правне помоћи и других интелектуалних и техничких услуга у вези са пословима осигурања.

Приход од премије осигурања представља фактурисане износе премије у текућем обрачунском периоду увећане за преносне премије на почетку године и умањене за преносне премије обрачунате на крају обрачунског периода.

Приходи од премије осигурања се уносе у укупан приход у складу са роковима и периодима покривања ризика из одговарајућих уговора о осигурању.

Преносна премија се израчунава да се обезбиједи обухватање дијела фактурисаних премија које се односе на приходе наредних обрачунских периода. Преносна премија обрачунава се методом "про рата темпорис" на фактурисану укупну премију осигурања.

Коришћењем средстава остварује се приход у облику:

- камате за коришћење готовине сразмјерно времену коришћења,
- накнада за коришћење дугорочних средстава.

Приход од камата може се остварити по основу:

- камата на краткорочне и дугорочне кредите
- уговорених камата на одгођено плаћање,
- затезних камата за потраживања која нису плаћена у року,
- камата садржаних у мјеници,
- камата на орочене депозите и депозите по виђењу,
- камата по осталим финансијским пласманима и потраживањима.

Приход од камате утврђује се на основу књиговодствене исправе, односно обрачуна камата.

Када се појави неизвјесност у вези наплативости већ признатог прихода, ненаплативи износ признаје се као расход, а не као исправка изворно признатог износа прихода.

Државна давања (донације) представља помоћ државе (влада, државне агенције и слична тијела било да су локална, национална или интернационална) у облику преноса ресурса ентитету по основу испуњених извјесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности ентитета, а које се могу у разумној мјери вриједносно исказати као и разликовати од уобичајених пословних трансакција ентитета.

Државна давања (донација) могу бити

- давања повезана са средствима и
- давања повезана са приходима.

Донације могу бити дате под одређеним условима или без било каквих услова. Условљене донације не могу се признати док не постоји прихватљива поузданост:

- да ће Друштво задовољити све тражене услове,
- да ће донација бити добивена.

Друштвоће донације третирати по приходовном приступу. Приходовни принцип признавања донација подразумијева да се донације признају као приход систематски и рационално кроз период потребан да се повежу с односним трошковима (начело узрочности или сучељавања) које донација треба да компензира.

Донације повезане са средствима која се амортизују распоређују се у приходе у периодима и у сразмјери у којој се обрачунава амортизација тих средстава.

Донације примљене у текућем периоду као надокнада за расходе који су већ настали било у текућем или претходном периоду распоређују се у приходе у периоду кад су примљене (текући период).

Донације примљене у текућем периоду за расходе будућег периода треба признати у билансу стања као одгођени приход, пасивна временска разграничења.

Уколико ће у наредном периоду (не дужем од годину дана) доћи до реализације активности везане за трошење донације тј. настанак трошка који покрива донација таква врста донације исказује се у билансу стања као одгођени приход – краткорочно разграничење.

16. Расходи

Дефиниција расхода подразумијева расходе који проистичу из редовних активности друштва као и губитке који чине смањење економских користи, али не потичу из редовне активности друштва. Расходи су смањења економских користи кроз обрачунски период у облику одлива или исцрпљења средстава или стварање обавеза што има за посљедицу смањење капитала, али не оно смањење у вези са расподјелом капитала власницима.

Губици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода, али не морају настати у току редовних активности. Губици представљају умањење економских користи и као такви нису по природи другачији од осталих расхода.

Расходи се признају у билансу успјеха када настане смањење будућих економских користи које се односе на смањење имовине или повећање обавеза и може поуздано да се измјери што значи да се признавање расхода дешава истовремено са признавањем повећања обавеза или смањења имовине.

Расходе можемо подијелити на: пословне расходе, финансијске расходе и остале расходе.

Пословни расходи укључују трошкове прибаве и административне трошкове. Ове трошкове чине: трошкови провизије заступника, трошкови материјала, трошкови горива и енергије, трошкови бруто зарада запослених и накнада запослених, трошкови амортизације и резервисања, нематеријални трошкови, трошкови пореза и доприноса независно од резултата.

На дан састављања финансијских извјештаја трошкови прибаве се разграничавају сразмјерно учешћу режиског додатка у преносној премији.

Финансијске расходе чине расходи по основу камата, негативних курсних разлика, расходи по основу ефеката валутне клаузуле, расходи из односа са повезаним правним лицима, расходи по основу депоновања и улагања средстава и остали финансијски расходи.

Остале расходе чине губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина и опреме, губици по основу продаје учешћа у капиталу и дугорочних хартија од вриједности, мањкови, расходи ефеката уговорене заштите од ризика, расходи по основу отписа потраживања и остали непоменути расходи.

Расходи по основу обезврјеђења имовине обухватају расход по основу обезврјеђења нематеријалних средстава, некретнина, опреме сталне имовине намијењене продаји, расход по

основу ревалоризације нематеријалних средстава, некретнина и опреме и остале расходе по основу обезврјеђења и ревалоризације.

17. Порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе на основицу утврђену пореским билансом који представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода сагласно Закону о порезу на добит.

НАПОМЕНЕ УЗ БИЛАНС СТАЊА

1. Стална имовина

Сталну имовину Друштва чине: нематеријална улагања, земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема, остала основна средства, аванси и некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине у припреми и дугорочни финансијски пласмани. Подаци о набавној, отписаној и садашњој вриједности сталне имовине на дан 31.12.2020. године дати су у сљедећем табеларном прегледу:

Ред. број	Опис	Вриједност у КМ		
		Набавна	Отписана	Садашња
I	Нематеријална улагања	30.595	30.595	0
1.	Улагања у развој	0	0	0
2.	Goodwill	0	0	0
3.	Концесије, патенти и лиценце	0	0	0
4.	Остала нематеријална улагања	30.595	30.595	0
II	Некретнине. постројења. опрема	12.298.613	1.625.865	10.672.748
1.	Земљиште	384.900	0	384.900
2.	Грађевински објекти	3.188.501	535.699	2.652.802
3.	Постројења и опрема	778.250	676.279	101.971
4.	Остала основна средства	32.097	32.065	32
5.	Аванси и некретнине. постројења и опрема у припреми.	170.004	0	170.004
III	Инвестиционе некретнине	7.744.861	381.822	7.363.039
IV	Дугорочни финансијски пласмани	4.519.667	370.001	4.149.666
1.	Учешће у капиталу зависних правних лица	2.000	0	2.000
2.	Учешће у капиталу других правних лица	0	0	0
3.	Дугорочни фин. пласмани повезаном прав. лицу	10.000	0	10.000
4.	Дугорочни фин. пласмани у земљи	3.963.825	370.001	3.593.824

5.	Финансијска средства расположива за продају	0	0	0
6.	Остали дугорочни финансијски пласмани	543.842	0	543.842
V	Стална имовина – укупно	16.848.875	2.026.461	14.822.414

Вриједност сталне имовине која је исказана на одговарајућим позицијама Биланса стања одговара вриједности исказаној у књиговодственој евиденцији, односно вриједности сталне имовине исказане у дневнику основних средстава на дан 31.12.2020. године.

Стална имовина је, у моменту набавке, вреднована по набавној цијени. Након почетног признавања по набавној вриједности грађевински објекти, постројења и опрема вреднују се по садашњој вриједности (набавна вриједност умањена за износ обрачунате амортизације).

Садашња вриједност грађевинских објеката, постројења, опреме и инвестиционе имовине увећана је за накнадне трошкове по основу трошкова адаптације, замјене дијелова и трошкова генералних поправки под условом да се ови трошкови могу измјерити и да они продужују корисни вијек или повећавају учинак средства.

Изузетно од наведеног, за дио сталне имовине који чине грађевински објекти вредновање се, након почетног признавања по набавној вриједности, даље врши по фер вриједности у складу са одредбама МРС 16.

Земљиште

У Билансу стања исказана је вриједност земљишта у износу 384.900 КМ и то:

		вриједност у КМ
1.	Катастарска општина Бања Лука. ЗК уложак 1773 дио	384.900

Грађевински објекти

Последња процјена фер вриједности грађевинских објеката прије извјештајне године извршена је на дан 31.12.2019. године и ефекти ових процјена, као и промјена намјене извршене у претходном периоду, исказани су у ранијим финансијским извјештајима.

У Билансу стања је исказана садашња вриједност грађевинских објеката у износу 2.652.802 КМ.

Постројења и опрема

Укупна нето вриједност опреме исказана у Билансу стања у износу 101.971 КМ и састоји се од опреме која се користи за обављање основне дјелатности Друштва. Ова опрема се вреднује по набавној вриједности и амортизује се у складу са МРС 16.

Инвестиционе некретнине

Друштво је у Билансу стања исказало нето вриједност инвестиционих некретнина у износу 7.363.039 КМ. На дан 31.12.2020. године извршена је процјена фер вриједности инвестиционих некретнина, а у слjedeћој табели је дат преглед:

Редни број	Назив	Претходна вриједност	Фер вриједност	Разлика
1	ТП БАЊА ЛУКА	694.313	701.431	7.118
2	ПП ГРАДИШКА	1.992.781	2.005.865	13.084
3	ТП ГРАДИШКА	626.422	626.750	328

4	ТП К. ДУБИЦА	564.404	571.698	7.294
5	ТП НОВИ ГРАД	299.939	306.625	6.686
6	ТП ПРИЈЕДОР	784.098	794.025	9.927
7	ПП БАЊА ЛУКА	796.768	900.765	103.997
8	ДРУГА И ТРЕЋА ЕТАЖА УПРАВНЕ ЗГРАДЕ БАЊА ЛУКА	1.335.204	1.448.070	112.866
УКУПНО		7.093.929	7.355.229	261.300

Укупна вриједност инвестиционих некретнина на 31.12.2020. године износи 7.363.039 КМ. Разлика између процијењене фер вриједности и вриједности у књигама, а у износу од 7.810 КМ односи се на сепараторе уграђене у технички преглед у Приједору.

Аванси и некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине у припреми

На овој билансној позицији исказан је износ 170.004 КМ. Наведени износ односи се на улагања у започети, а незавршени дио пословног простора у Приједору.

Нематеријална улагања

На дан састављања извјештаја, Друштво нема нематеријалних улагања.

Дугорочни финансијски пласмани

Опис	Учешће у капиталу повезаних прав.лица	Дугорочни пласмани прав.лица	Дугор. финанс. пласмани у земљи	Остали дугорочни фин. пласмани	Укупно
БРУТО СТАЊЕ на дан 31.12.2020.	2.000	10.000	3.963.825	543.842	4.519.667
Исправка вриједности на дан 31.12.2020.	0	0	370.001	0	370.001
НЕТО СТАЊЕ на дан 31.12.2020.	2.000	10.000	3.593.824	543.842	4.149.666

На билансној позицији „Учешће у капиталу повезаних правних лица“ исказан је износ 2.000 КМ. Наведени износ односи се на учешће Друштва у капиталу предузећа „Крајина Крос“ д.о.о. Бања Лука.

Дугорочне финансијске пласмане у земљи, који износе 3.593.824 КМ чине средства орочена у банкама. Структура тих средстава јепрезентована у сљедећој табели:

Назив банке	Датум закључења уговора о орочене депозиту	Период орочења (у мјесецима)	Датум доспијења	Број уговора о орочене депозиту	Износ орочених средстава (у КМ)	Каматна стопа	Приходи од камате	Средства за покриће
1	2	3	4	5	6	7	8	9
УКУПНО					3.593.824,16		47.606,68	
НОВА БАНКА А.Д.	29.04.2020	24	29.04.2022	1002461788	300.000,00	1,40	2.086,56	УС3
КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д.	27.06.2020	24	27.06.2022	ДП 2020/35	500.000,00	1,20	3.048,83	УС3
НОВА БАНКА А.Д.	08.07.2020	24	08.07.2022	1002514628	200.000,00	1,40	1.163,06	УС3
МФ БАНК А.Д.	27.06.2020	24	27.06.2022	5721025550069373	500.000,00	1,50	3.826,21	УС3
ЗИРААТ БАНК БХ Д.Д.	19.02.2019	36	19.02.2022	1862815570113382	500.000,00	1,50	7.500,79	УС3
УНИКРЕДИТ БАНК А.Д.	15.02.2019	36	15.02.2022	09/19	500.000,00	1,30	7.168,03	УС3
КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА А.Д.	18.02.2019	37	18.03.2022	ДП2019/7	600.000,00	1,90	12.261,89	УС1
МФ БАНК А.Д.	20.02.2019	36	20.02.2022	36047 (анекс број 1/2020)	493.824,16	1,80	10.551,31	УС1

Друштво је на дан 31.12.2020. године имало два орочена депозита код банака у износу 1.200.000,00 КМ који су служили за покриће техничких резерви. То су средства у износу од 600.000,00 КМ орочена у фебруару 2019. године на период од 36 мјесеци код МФ банке и 600.000,00 КМ орочена код Комерцијалне банке на период од 37 мјесеци. Дана 22.12.2020. године, Друштво је потписало анекс уговора број 36047 о орочене депозиту код МФ банке, чиме је 493.824,16 КМ орочено за покриће техничких резерви, а износ од 106.175,84 КМ је разрочен за потребе преноса дијела портфеља Дунав осигурању.

Измјенама и допунама Закона о Друштвима за осигурање из 2019. године за друштва која се баве свим врстама неживотних осигурања, капитални цензус је повећан са дотадашњих 5 милиона на 6 милиона КМ. Уважавајући тренутну финансијску и тржишну позицију, Управни одбор Друштва је 14.07.2020. године донио одлуку о уласку у процес дјелимичног преноса портфеља неживотних осигурања у циљу усклађивања висине гарантног фонда са позитивним прописима. Уважавајући одредне члана 63. и 64. Закона о друштвима за осигурање друштво је спровело све неопходне радње у поступку дјелимичног преноса портфеља неживотних осигурања, да би Агенција за осигурање Републике Српске 04.12.2020. године издала Рјешење број 05-577-2/20 којим се одобрава дјелимични пренос портфеља неживотних осигурања на Дунав осигурање а.д. Бања Лука. Управни одбор Друштва је 14.12.2020. године донио коначну одлуку о преносу и одлуку о промјени дјелатности Друштва, чиме су се стекли услови за промјену Статута Друштва у смислу усклађивања дјелатности коју ће друштво наставити да обавља, што је и учињено на ванредној сједници Скупштине акционара Друштва одржаној 30.12.2020. године. Агенција за осигурање Републике Српске је 05.01.2021. године издала коначно Рјешење број 05-570-2/20 којим се утврђује престанак обављања дјелатности Друштву за врсте осигурања класификована од 01 до 09 и од 16 до 18 у складу да Одлуком о врстама осигурања. Минимални гарантни фонд послуже престанка обављања дјелатности у наведеним врстама осигурања износи 3.000.000 КМ.

Друштво је на дан 31.12.2020. године имало следеће орочене депозите који служе за покриће 50% минималног гарантног фонда у укупном износу од 2.870.000,00 КМ како слиједи:

- Уникредит банка а.д. 500.000,00 КМ
- Ziraatbank BIH d.d. 500.000,00 КМ
- Нова банка а.д. 300.000,00 КМ (153.387,56 EUR)
- Комерцијална банка 500.000,00 КМ
- МФ банка 500.000,00 КМ

- Нова банка а.д. 200.000,00 КМ
- Банка Српске 200.000,00 КМ
- Банка Српске 170.000,00 КМ

Средства орочена код Банке Српске, због ситуације са том банком нису доступна и за тај износ је извршена одговарајућа исправка.

У извјештајном периоду није било промјена на овим средствима, осим што су новчана средства орочена у иностраној валути код Нове банке разрочена и поново орочена на период од 24 мјесеца по ефективної каматної стопи од 1,40% на годишњем нивоу и средства орочена код Нове банке у износу од 200.000,00 КМ била су разрочена, па поново орочена 08.07.2020. године по каматної стопи од 1,40% на годишњем нивоу.

Остали дугорочни финансијски пласмани у износу 543.842КМодносе се на:

- средства за резервни фонд бироа БиХ:375.224 КМ
- средства за фонд за накнаду штета бироа БиХ:162.451 КМ
- дугорочни кредити за рјешавање стамбених питања:6.167КМ

На темељу Одлуке о динамици допуне средстава Резервног фонда, број: 01/12-01-2-1133-6/19 од 04.04.2019. године, Одлуке о измјени и допуни Одлуке о динамици допуне средстава Резервног фонда, број: 01/12-01-2-1133-6-1/19 од 08.05.2020. године и Правилника о Резервном фонду број: 07-02-1-1434-7/03 од 18.12.2019 године Друштво је уплатило допуну средстава Резервног фонда Бироа зелене карте БиХ у износу од 24.776 КМ.

Текућа имовина

Залихе, дати аванси и стална средства класификована као средства намијењена за продају

Опис	Износ у КМ	
	31.12.2019.	31.12.2020.
Дати аванси	151.753	0
Укупно	151.753	0

Дати аванси у износу од 151.753 КМ односили су се на плаћене, а нефактурисане обавезе према повезаном правном лицу. На дан 31.12.2020. године извршена је исправка вриједности датих аванса.

Краткорочна потраживања и пласмани

Бруто потраживања по основу премија неживотних осигурања износе 219.791КМ, а исправка вриједности истих195.749КМ,нето вриједност24.042КМ.

Потраживања од купаца, у износу902.805 КМ, односе се на потраживања по основу закупа и утужене премије,а исправка вриједности истих износи861.988КМ, а нето вриједност40.817 КМ.

Потраживања из специфичних послова у износу2.687.984 КМ односе се на потраживања по основу регреса, исправка вриједности истих је 2.657.259 КМ, односно нето вриједност је 30.725 КМ.

Краткорочни пласмани у износу 24.435КМ односе се на пласман повезаном правном лицу који доспијева до годину дана према Уговору о зајму бр. 02-3005/12 закљученом између „Крајина-Крос“ доо (зајмопримац) и „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука (зајмодавац) од **17.09.2012.** године.

Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха односе се на улагања у обвезнице РСОД-О-Б (Обвезнице Републике Српске по унутрашњем дугу према добављачима – Република Српска) номиналне вриједности 7.674 КМ. Друштво је у билансу наведене обвезнице исказало у износу од 2.302 КМ и признат је нереализовани губитак у износу од 327 КМ, чиме је вриједност обвезница исказана по фер вриједности у износу од 1.975 КМ.

Готовински еквиваленти и готовина

ОПИС	Стање на дан 31.12.2020.
Хартије од вриједности	0
Жиро - рачуни	3.685
Благајна	1.998
Девизни рачуни	583
Укупно:	6.266

Износ исказан на билансној позицији „Готовински еквиваленти и готовина“ идентичан је износу исказаном у рачуноводственој евиденцији са стањем на дан 31.12.2020. године.

Салдо аналитичког конта Благајна, на дан 31.12.2020. године одговара стању исказаном у благајничким извјештајима благајнена дан 31.12.2020.године.

Благајнички максимум је одређен Одлуком директора Друштва, број 02-1730/19 од 10.07.2019. године, у износу од 5.000 КМ.

Активна временска разграничења

ОПИС	Износ у КМ	
	31.12.2019.	31.12.2020.
1. Унапријед плаћени трошкови прибављања осигурања	469.907	456.242
3. Преносна премија осигурања и саосигурања која пада на терет реосигурача и саосигурача	6.409	0
3. Остала активна временска разграничења	18.499	18.499
Укупно:	494.815	474.741

Активна временска разграничења у износу од 474.741КМ односе се на трошкове спровођења осигурања у износу од 456.242КМ и остала активна временска разграничења у износу од 18.499 КМ, која се односе на аконтацију пореза на добит.

Капитал

ОПИС	Износ у КМ	
	31.12.2019.	31.12.2020.
1. Акцијски капитал	13.668.191	13.668.191
2. Законске резерве	94.823	94.823
3. Ревалоризационе резерве	1.445.592	1.362.188

4. Нераспоређени добитак ранијих године	0	0
5. Нераспоређени добитак текуће године	0	0
6. Губитак ранијих година	6.865.833	8.553.388
7. Губитак текуће године	1.687.555	214.098
8. Нереализовани губици	0	327
Укупно (1 до 5 минус 6 и 7):	6.655.218	6.357.389

У извјештајном периоду није било промјена акцијског капитала и законских резерви Друштва, па се промјене на капиталу односе искључиво на губитак у извјештајном периоду који износи 214.098 КМ, нереализоване губитке настале по основу процјене обвезница по фер вриједности и промјену вриједности ревалоризационих резерви. Након почетног признавања некретнине се вреднују методом ревалоризације (Члан бр. 1. Правилника о измјенама и допунама правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 02-4466/13 од 17.12.2013. год.), према којој смањење позитивних ефеката ревалоризације се врши континуирано у корист рачуна. Нераспоређени добитак текуће године, а по Препоруци овлаштеног ревизора за ФИ 2017. године.

Дугорочна резервисања

ОПИС	Износ у КМ	
	31.12.2019.	31.12.2020.
Резервисања за накнаде и бенифиције запослених	51.317	47.088
Резервисања за судске спорове	0	0
Укупно:	51.317	47.088

У складу са МРС 19 по обрачуна овлаштеног актуара Маје Чуковић укњижена су резервисања за примања радникау износу од 47.088 КМ.

Судски спорови у којима је „Крајина осигурање“ тужилац и тужени - стање на дан 31.12.2020. године - СЛУЖБА ПРОЦЈЕНЕ И ЛИКВИДАЦИЈЕ ШТЕТА

А) Преглед судских спорова по врстама осигурања у којима је „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука тужени:

Штете аутоодговорности у спору „Крајина осигурање“, број судских предмета 124, износ резервације 1.215.468 КМ.

Аутоодговорност ренте ЗОИЛ, број предмета 6, резервисани износ 112.573 КМ и ЗОИЛ АО судске 2 предмета, резервисани износ 11.294 КМ.

Аутоодговорност ренте „Крајина осигурања“, број судских предмета 5, резервисани износ 443.712 КМ.

Ауто каско број предмета 5, износ 21.600 КМ.

Незгода-колективно осигурање број 6, износ 27.949 КМ

Укупно предмета у спору из основа накнаде штета: **148.**

Укупан износ резервација: **1.832.596 КМ.**

Б) Прегледи актуелних судских спорова по тужбама „Крајина осигурања“ а.д. Бања Лука дати су у сљедећим табелама:

Предмети у којима је Друштво тужена страна:

Тужилац	Тужени	Природа спора	Очекивани износ (у КМ)
"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Empire d.o.o./Горан Гаврановић	Дуг по основу зајма	14.000,00
"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Валан Душко	Радни спор	0,00

Предмети у којима је Друштво тужилац:

Тужилац	Тужени	Природа спора	Очекивани износ (у КМ)
Пејашиновић д.о.о. Прњавор	"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Дуг по основу уговора	0,00
Тимарац Предраг	"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Радни спор	25.000,00
Валан Душко	"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Радни спор	20.000,00
S-LIST д.о.о. Сарајево	"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Дуг	1.368,90
Адвокатска канцеларија Александра Мирић	"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Дуг	921,99
Адвокатска фирма „Сајић“	"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Дуг	43.630,26
Дарко Лукић	"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Радни спор	2.800,00
Михајловић Радосав	"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Радни спор	-
Тијана Дујаковић	"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Радни спор	6.000,00
Unus Partner Asistance	"Крајина осигурање" а.д. Бања Лука	Дуг	5.000,00

Тужилац Пејашиновић д.о.о. Прњавор изгубио је спор и суд је наложио тужиоцу да плати трошкове судског поступка у износу од 822 КМ, међутим, у међувремено због одласка у стечај, „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука остала је без могућности да наплати трошкове поступка.

Претпоставка нашег адвоката је да се тужбени захтјев Unus Partner Asistance-а по обављеном вјештачењу може проширити и до 30.000 КМ.

На дан 31.12.2020. салдо на конту резервисања за судске спорове (осим за штете) је нула, на основу процјене стручних служби и ангажованих адвокатских фирми.

По Рјешењу Пореске управе РС број 06/1.01/0302-456.3-1734/2017 од 19.11.2019. године, Друштво има обавезу у укупном износу од 278.077,50 КМ. На ово Рјешење Друштво је уложило

Жалбу број 02-2944/19 03.12.2019. године. Због жалбе, Рјешење није правоснажно. По овом питању чека се одговор Министарства финансија РС. У извјештајном периоду није извршено резервисање по овом основу.

Краткорочне обавезе

По Рјешењу Пореске Управе РС број 06.05/411-33-4/19 од 12.06.2019. године, Друштву је одобрена одгода плаћања пореског дуга по основу јавних прихода у укупном износу од 360.243,55 КМ на период од 48 мјесечних анuitета. Износ главног дуга износи 286.618,46 КМ, камата по Рјешењу ПУ износи 2.626,18 КМ, а дорачуната камата је 70.998,91 КМ.

На основу пресуде Окружног привредног суда у Бањалуци број 57 0 Пс 086517 10 Пс од 09.07.2019. године, пресуде Вишег привредног суда у Бањалуци број 57 0 Пс 086517 19 Пж од 29.11.2019. године и рјешења о извршењу Окружног привредног суда у Бањалуци број 57 0 Пс 086517 20 Ип од 12.06.2020. године, Друштво је 19.06.2020. године закључило споразум о начину плаћања обавеза и обавезује се да ће предузећу „Унаплод“ д.о.о. Козарска Дубица плаћати накнаду штете у износу од 245.311,71 КМ, у XXIV једнаке мјесечне рате по 10.000 КМ, почевши од 26.06.2020. године до 20.05.2022. године, док ће износ XXV рате (последње), која доспијева на плаћање 20.06.2022. године бити утврђен по закљученом обрачуна усаглашеним са оштећеним, а односиће се на неисплаћени дио парничног поступка, законске затезне камате за трошкове парничног поступка, трошкове извршног поступка и законске затезне камате за трошкове извршног поступка.

Пасивна временска разграничења

Опис	31.12.2019.	31.12.2020.
	Износ у КМ	Износ у КМ
Преносне премије неживотних осигурања	2.405.145	2.175.363
Резервисане штете неживотних осигурања	4.386.825	3.612.863
Друга пасивна временска разграничења	39.537	35.362
Укупно:	6.831.507	5.823.588

Пасивна временска разграничења износе 5.823.588 КМ, у односу на 31.12.2019. годину имају смањење у износу 1.007.919 КМ.

Преносна премија неживотних осигурања

Друштво има Правилник о формирању и начину обрачунавања преносних премија, који је усвојио Управни одбор Друштва, дана 24.05.2007. године, а уз претходно прибављено позитивно мишљење овлашћеног актуара Друштва.

За све врсте осигурања Друштво је обрачунало преносну премију примјеном софтвера за обрачун преносне премије по методу *Pro Rata Temporis*.

Укупна преносна премија износи 2.175.363 КМ, а коефицијент разграничења 0,49.

Резервација за штете неживотних осигурања

Друштво има Правилник о формирању и начину обрачунавања резервације штета, који је усвојио Управни одбор Друштва, дана 21.02.2012. године, уз претходно прибављено позитивно мишљење овлашћеног актуара Друштва.

Резервисане штете неживотних осигурања на дан 31.12.2020. године износе 3.612.863 КМ, у односу на 31.12.2019. годину имају смањење у износу од 773.962 КМ.

Друштво је на дан 31.12.2020. године исказало сљедећи износ резерви за штете по врстама резервисања:

Опис	ИЗНОС У КМ	
	31.12.2019.	31.12.2020.
1. Резерве за настале непријављене штете	1.796.697	1.097.334
2. Резерве за настале пријављене штете имовине	191.190	18.940
3. Резерве за настале пријављене штете саобраћаја	492.926	416.472
4. Резерве штете судске	902.551	1.271.342
5. Капитализиране ренте	885.306	684.852
6. Капитализиране ренте ЗОИЛ-а	100.869	112.573
7. Резерве за штете судске ЗОИЛ-а	17.286	11.350
Укупно:	4.386.825	3.612.863

Резерве за настале непријављене штете орачунате су за:

- 01 Осигурање незгоде методом уланчаних љествица,
- 03 Осигурање возила која се крећу по копноу, осим возила која се крећу по шинама методом очекиване квоте штета,
- 08 Осигурање имовине од пожара и природних сила методом очекиване квоте штета,
- 09 Осигурање осталих штета на имовини методом очекиване квоте штета и
- 10 Осигурање од одговорности за моторна возила методом уланчаних љествица

све у укупном износу 1.097.333,61 КМ, што предствња смањење у односу на 31.12.2019. године за 699.363,79 КМ.

Друга пасивна временска разграничења

Друга пасивна временска разграничења су евидентирана у износу од 35.362КМ. Наведени износ односи се на:

- Резервације за превентиву 6.862КМ
- Обавеза за допринос за унапријеђење безбједности саобраћаја 28.500 КМ

Обавеза за допринос за унапријеђење безбједности саобраћаја у износу од 28.500 КМ односи се на обавезу према Агенцији за безбједност саобраћаја Републике Српске, а према Рјешењу број 03-307-37-4/19 од 13.11.2019. године.

Друштво има Правилник о превентиви, који је усвојио Управни одбор Друштва 18.11.2011. године, уз претходно прибављено позитивно мишљење тадашњег овлашћеног актуара Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ БИЛАНС УСПЈЕХА

Пословни приходи

Опис	Износ у КМ		Индекс (3/2)*100
	31.12.2019.	31.12.2020.	
1	2	3	4

Приходи од премије осигурања, саосигурања и реосигурања неживотних осигурања	3.545.293	4.623.690	130,00
Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања	428.665	1.478.477	344,00
Приходи по основу учешћа саосигурања и реосигурања у накнади штета неживотних осигурања	0	32.681	0
Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија субвенција, дотација, донација и сл.	0	0	0
Други пословни приходи	402.595	284.091	70,00
УКУПНО	4.376.553	6.418.939	146,00

У периоду 01.01-31.12.2020.године Друштво је повећало пословне приходе у износу 2.042.386 КМ или 46% у односу на 01.01-31.12.2019.године. Највећи дио пословних прихода Друштво остварује по основу прихода од премије осигурања, саосигурања и реосигурања неживотних осигурања. Највеће учешће у поменутој групи заузимају приходи од премије аутоодговорности, који износе 4.339.346 КМ и чине 67% укупних пословних прихода.

Пословни расходи

Опис	Износ у КМ		Индекс
	31.12.2019.	31.12.2020.	
1	2	3	4 (3/2)
Допринос за превентиву	3.537	3.326	94,00
Ватрогасни допринос	0	0	0
Допринос Заштитном фонду, АЗОРС и Омбудсман	55.462	98.611	177,00
Накнаде штета, осигураних сума, других уговорених износа и удјели у штетама неживотних осигурања	1.479.961	1.751.740	118,00
Расходи по основу премија и провизија саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања	97.031	160.245	165,00
Резервисања за штете и удјеле у штетама и остала резервисања по основу неживотних осигурања	552.707	704.515	127,00
Трошкови амортизације	80.264	55.677	69,00
Трошкови резервисања	3.520	0	0
Трошкови материјала, горива и енергије	119.651	90.389	75,00
Трошкови провизија	0	0	0
Трошкови производних услуга, рекламе и пропаганде	1.320.472	1.439.060	108,00
Нематеријални трошкови	177.610	133.574	75,00
Трошкови пореза и доприноса	81.953	70.993	86,00
Трошкови бруто зарада и накнада зарада	1.244.809	1.418.693	113,00
Остали лични расходи и накнаде	640.580	538.391	84,00

УКУПНО:	5.857.557	6.465.214	110,00
----------------	------------------	------------------	---------------

- У периоду 01.01-31.12.2020.године Друштво је повећало пословне расходе у износу 607.657 КМ или 10% у односу на 01.01-31.12.2019.године.
- На повећање пословних расхода највише су утицали расходи по основу премија и провизија са осигурања, реосигурања и ретоцесија неживотних осигурања, који износе 160.245 КМ и у односу на претходну годину повећали су се за 63.214 КМ, односно за 65%.
- На повећање пословних расхода утицало је повећање трошкова накнаде штета, осигураних сума, других уговорених износа и удјели у штетама неживотних осигурања који износи 1.751.740 КМ и у односу на претходну годину већа су за 271.779 КМ, односно за 18%.
- Такође, на повећање пословних расхода утицала су резервисања за штете и удјеле у штетама и остала резервисања по основу неживотних осигурања, која су у односу на претходну годину повећана за 151.808 КМ, односно за 27%. Ова резервисања утврђена су на основу обрачуна актуара на дан 31.12.2020. године.
- Трошкови амортизације у износу од 55.677 КМ обрачунати су у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама. За обрачун амортизације користи се одговарајући софтвер.

У следећој табели дат је преглед трошкова спровођења осигурања исказаних у Билансу успјеха за период 01.01-31.12.2020. годину и упоредни подаци за 2019. годину.

Опис	Износ у КМ	Износ у КМ	Индекс
	31.12.2019.	31.12.2020.	(3/2)*100
1	2	3	4
Трошкови материјала и енергије	119.651	90.389	75,00
Амортизација	80.264	55.677	69,00
Трошкови резервисања	3.520	0	0
Трошкови провизија	0	0	0
Нематеријални трошкови	177.610	133.574	75,00
Трошкови произ.услуга, рекламе и пропаганде	1.320.472	1.439.060	108,00
Порези и доприноси	81.953	70.993	86,00
Бруто зараде и накнаде зарада	1.244.809	1.418.693	113,00
Трошкови осталих личних расхода	640.580	538.391	84,00
Укупно:	3.668.859	3.746.777	102,00

На повећање трошкова спровођења осигурања највише је утицало повећање трошкова бруто зарада и накнада зарада у износу од 173.884 КМ, односно 13%. Такође, порасли су и трошкови производних услуга, рекламе и пропаганде за 118.588 КМ, односно 8%. Насупрот повећању, на смањење трошкова спровођења осигурања највише је утицало смањење нематеријалних трошкова (трошкови репрезентације, трошкови платног промета и чланарине, трошкови непроизводних услуга и остали нематеријални трошкови) у износу од 44.036 КМ, односно 25% и

смањење трошкова материјала и енергије у износу од 29.262 КМ, односно 25%. У коначници за период 01.01-31.12.2020. године остварени су трошкови спровођења осигурања у износу од 3.746.777 КМ и већи су у односу на претходни период за 77.918 КМ, односно 2%.

Финансијски приходи и расходи

Опис	Износ у КМ		Индекс (3/2)*100
	31.12.2019.	31.12.2020.	
1	2	3	4
Приходи од камата	61.691	68.382	110,00
Позитивне курсне разлике	0	6	-
Остали финансијски приходи	0	70	-
Укупно - Финансијски приходи	61.691	68.458	110,00
Финансијски расходи из односа са повезаним п.л.	5.617	1.400	24,00
Расходи камата	28.575	22.590	79,00
Остали финансијски расходи	28.306	4.345	15,00
Укупно - Финансијски расходи	62.498	28.335	45,00

Приходи од камата у износу 68.382 КМ остварени су по основу камата на орочене депозите у износу 60.595 КМ, камате од Бироа ЗК 6.482 КМ и камата у износу од 1.305 КМ по основу Уговоруо зајму бр. 02-3005/12 закључен између „Крајина-Крос“ доо (зајмопримац) и „Крајина осигурање“ а.д. Бања Лука (зајмодавац) од 17.09.2012. године.

Остали приходи и расходи

Остали приходи

Остали приходи су евидентирани у укупном износу од 63.569 КМ а чине их:

Наплаћена отписана потраживања	36.937 КМ	
Приходи од укидања дугорочних резервисања		4.229 КМ
Приходи од откупа штета	828 КМ	
Остали непословни и ванреди приходи – судске пресуде		21.568 КМ
Остали приходи		7 КМ

Остали расходи

Остали расходи су евидентирани у укупном износу од 401.211 КМ од чега се на губитке по основу расходовања, отписа и продаје некретнина и опреме односи 3.904 КМ, на мањкове 4.317 КМ, расходе по основу отписа потраживања 338.497 КМ и а остале непоменуте расходе 54.493 КМ.

Приходи од усклађивања вриједности и приходи по основу исправки грешака

Друштво је у периоду 01.01-31.12.2020. године остварило приходе од усклађивања вриједности инвестиционих некретнина које се не амортизују у износу од 261.300 КМ. Такође, у периоду од 01.01-31.12.2020. године Друштво је остварило приходе по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне у износу од 11.443 КМ.

Расходи од усклађивања вриједности имовине

Друштво је у периоду 01.01-31.12.2020. године остварило расходе по основу обезвријеђења остале имовине у износу од 151.7523 КМ, који се односи на исправку вриједности датих аванса.

Финансијски резултат

ОПИС	Износ у КМ		ИНДЕКС 20/19*100
	31.12.2019.	31.12.2020.	
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	4.376.553	6.418.939	146,00
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	5.857.557	6.465.214	110,00
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК	0	0	0
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК	1.481.004	46.275	3,00
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	61.691	68.458	110,00
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	62.498	28.335	45,00
ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	0	0	0
ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	1.481.811	6.152	0,00
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	109.959	63.569	57,00
ОСТАЛИ РАСХОДИ	317.250	401.211	126,00
ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА	0	0	0
ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА	207.291	337.642	162,00
ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	43	261.300	607.674,00
РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	701	151.753	21.648,00
ДОБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	0	109.547	0
ГУБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	658	0	0
ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА КОЈЕ НИСУ МАТЕРИЈАЛНО ЗНАЧАЈНЕ	466	11.443	2.455,00
РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА КОЈЕ НИСУ МАТЕРИЈАЛНО ЗНАЧАЈНЕ	7979	0	0
ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА КОЈЕ НИСУ МАТЕРИЈАЛНО ЗНАЧАЈНЕ	0	11.443	0
ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА КОЈЕ НИСУ МАТЕРИЈАЛНО ЗНАЧАЈНЕ	7.513	0	0
НЕТО ГУБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ	1.697.273	222.804	13,00
ОСТАЛИ ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ	9.718	8.706	89,00
ГУБИЦИ УТВРЂЕНИ ДИРЕКТНО У КАПИТАЛУ	0	327	0
УКУПАН НЕТО ГУБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ	1.687.555	214.425	12,00

На основу презентованих података о оствареном финансијском резултату може се констатовати да је Друштво у периоду 01.01-31.12.2020. године остварило нето губитак у износу 214.425 КМ.

Након почетног признавања некретнине се вреднују методом ревалоризације, Члан 1. Правилника о измјенама и допунама правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 02-4466/13. од 17.12.2013. год.), према којој смањење позитивних ефеката ревалоризације се врши

континуираном у корист рачуна Нераспоређени добитак текуће године (износ 8.706 КМ), а по Препоруци овлаштеног ревизора за ФИ 2017. године, те укупан нето губитак у обрачунском периоду износи 214.425 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

Синтетизован преглед токова готовине

Опис	Износ у КМ
1. Прилив готовине из пословне активности	4.800.978
2. Одлив готовине из пословне активности	4.751.997
3. Нето прилив готовине из пословне активности (1 - 2)	48.981
4. Прилив готовине из активности инвестирања	667.421
5. Одлив готовине из активности инвестирања	606.176
6. Нето прилив готовине из активности инвестирања (4 - 5)	61.245
7. Прилив готовине из активности финансирања	0
8. Одлив готовине из активности финансирања	122.187
9. Нето прилив готовине из активности финансирања (7 - 8)	-122.187
10. Нето прилив готовине (3 + 6 + 9)	-11.961
11. Готовина на почетку године	18.227
12. Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине	0
12. Готовина на крају године (10 + 11)	6.266

Анализом података презентованих у претходној табели може се закључити да Друштво има негативан готовински ток у износу од 11.961КМ.У четвртм мјесецу 2020. године депозит орочен код Нове банке у износу од 300.000 КМ, а који је служио за покриће 50% минималног гарантног фонда је разрочен и у истом мјесецу (29.04.2020.) је поново орочен и служи у исти сврху.У седмом мјесецу 2020. године депозит орочен код Нове банке у износу од 200.000 КМ, а који је служио за покриће 50% минималног гарантног фонда је разрочен и у истом мјесецу (08.07.2020.) је поново орочен и служи у исти сврху. Депозит орочен код МФ банке у износу од 600.000 КМ разрочен је у износу од 106.175,84 КМ за потребе дјелимичног преноса портфеља Дунав осигурању, а остатак у износу од 493.824,16 КМ је анексом уговора орочено за потребе покрића техничких резерви.

НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Синтетизован преглед промјена на капиталу

О П И С	Акционарски капитал	Ревалоризационе резерве	Нер. доб/губ по осн. фин. сред. расп. за	Законске резерве	Нераспоређена добит (губитак)	Укупно (2+3+4-5)

			продају			
1	2	3		4	5	6
Стање на почетку године	13.668.191	1.445.592	0	94.823	-8.553.388	6.655.218
Повећања:						
- Улози чланова друштва						
- Нето добитак периода исказан у билансу успјеха					-222.804	-222.804
- Нето добитак периода признат директно у капитал					8.706	8.706
Смањења:						
- Расподјела добитка						
- Ефекти ревалоризације материјалних и немате-ријалних средстава		-83.404				--83.404
Нер. доб/губ по осн. фин. сред. рас. за продају			-327			-327
Стање на крају периода	13.668.191	1.362.188	-327	94.823	-8.767.486	6.357.389

Након почетног признавања некретнине се вреднују методом ревалоризације (Члан 1. Правилника о измјенама и допунама правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 02-4466/13. од 17.12.2013. год.), према којој смањење позитивних ефеката ревалоризације се врши континуираном у корист рачуна Нераспоређени добитак текуће године (износ 8.706 КМ), а по Препоруци овлаштеног ревизора за ФИ 2017. године, те укупан нето губитак у обрачунском периоду износи 214.425 КМ. Друштво је на дан 31.12.2020. године исказало губитак утврђен директно у капиталу у износу од 327 КМ, који се односи на губитак по основу промјене фер вриједности обавезница РСОД-О-Б (Обвезнице Републике Српске по унутрашњем дугу према добављачима – Република Српска).

ПОВЕЗАНО ПРАВНО ЛИЦЕ

Друштво је у периоду 01.01-31.12.2020. године имало пословне трансакције кроз биланс стања са повезаним правним лицем „Крајина Крос“ д.о.о. Бања Лука као што је презентовано у наредној табели:

Опис	Конто	Почетно стање		Промет периода		Салдо	
		Дугује	Потраж	Дугује	Потраж	Дугује	Потраж
Учешће у капиталу зависних правних лица	0300	2.000	0	0	0	2.000	0
Дугорочни фин. пласмани повезано лице	0330	34.435	0	0	24.435	10.000	0
Пласмани повезаном лицу- до годину дана	2300	110.148	0	24.435	0	134.583	0
Потраживање по основу	20700	229.320	0	51.480	-695	281.495	0

закупа							
Потраживање по основу премије незгоде	2014	646	0	674	800	520	0
Потраживање за камате на пласмане	2200	16.351	0	1.305	0	17.656	0
Потраживања од пов.пр.лица по одл. УО за доспјеле обавезе Пореске обавезе	22830	124.961	0	0	0	124.961	0
Потраживање за добит	2201	15.453	0	0	0	15.453	0
Обавезе према добављачу повезано правно лице	4641	0	295	1.039	689	55	
Дати аванси	1500	151.753	0	0	0	151.753	0
Остала потраживања	2280	13.953	0	11.046	0	24.999	0
Остала потраживања – Крајина Крос ПДВ	2281	0	0	4009	0	4009	0
Обрачунати порез на додатну вриједност	4711	0	0	0	7.480	0	7,480

Трансакције кроз биланс успјеха

Опис	Конто	Укупни приходи	Укупни расходи
Трошкови штета – посљедице несрећног случаја	5200101	0	2.446
Трошкови техничког прегледа моторног возила	54831	0	219
Приходи од премије незгоде	6101	264	0
Приходи од закупнина објекта	6530	44.000	0
Приходи од камата – зајам Крос-у 200.000 КМ	66201	1.305	0

На билансној позицији „Учешће у капиталу повезаних правних лица“ исказан је износ 2.000 КМ. Наведени износ односи се на учешће Друштва у капиталу предузећа „КРАЈИНА-КРОС“ д.о.о. Бања Лука.

Дугорочни пласмани према пов.правним лицима у земљи односи се на Уговор о зајму бр. 02-2632/19 закључен између „КрајинаКрос“ д.о.о. (зајмопримац) и „Крајина осигурања“ а.д. Бања Лука (зајмодавац) 29.10.2019. године. Износ зајма: 10.000 КМ уз годишњу каматну стопу 3,5%.

Потраживања од купаца повезаног правног лица у износу 281.495 КМ односе се на потраживања по основу закупа за станице техничког прегледа који су у власништву „Крајина осигурање“ а.д.

Потраживање за камату на пласман у износу 17.656 КМ везано је за доспјелу камату по Уговору о зајму бр. 02-3005/12.

Потраживања од повезаногправног лица у износу од 124.961 КМ по Одлуци број 02-364-уо/18 од 05.02.2018. године, Управног одбора Крајина осигурања, за доспјеле Пореске обавезе Крајина Крос.

Потраживање за добит у износу 15.453 КМ односи се на распоред добити власнику по одлуци Скупштине акционара.

Промет на добављачима односи се на фактурисане уговорене обавезе.

У периоду од 01.01-31.12.2020. године остварили смо приходе од закупнина фактурисаних „Крајина Крос“-у у износу од 44.000 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ САСТАВИЛА:

ТАМАРА БЕРИЋ

Лиценца бр. СР-0769/21

ОДГОВОРНО ЛИЦЕ:

СЛАВКО ТОПИЋ

Директор